

PM Rotel I (Dnr KS 2019/909)

Anmälan om svar på remiss av Del- och slutbetänkandet för Utredningen för ett effektivt offentligt främjande av utländska investeringar (UD 2018:01, SOU 2018:56, SOU 2019:21)

Remiss från Utrikesdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remissen godkänns

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

I utredningen beskrivs att utländska investeringar i Sverige har stor betydelse eftersom utlandsägda företag som investerar och etablerar sig i landet skapar tillväxt och arbetstillfällen. Dessutom tillförs kompetens och kapital som bidrar till ökad konkurrenskraft.

Idag är ett flertal olika aktörer involverade i investeringsfrämjandet i Sverige. Sveriges export- och investeringsråd, Business Sweden, ansvarar för det statligt finansierade investeringsfrämjandet. Regionala och lokala investeringsfrämjandeaktörer har en central roll då alla investeringar sker i ett lokalt sammanhang. Till detta tillkommer berörda myndigheter och andra offentliga samt privata aktörer.

Utredningen har i uppdrag att göra en översyn av investeringsfrämjandet i Sverige. I syfte att stärka Sveriges samlade offentliga investeringsfrämjande behandlar slutbetänkandet uppdraget om en tydlig målformulering, ansvarsfördelning och samverkan mellan de olika aktörerna inom investeringsfrämjandet. Eftersom alla utländska investeringar sker i en lokal miljö är samverkan mellan olika främjandeaktörer centralt för att potentiella utländska investerande företag ska kunna få den hjälp de efterfrågar. Som uppmärksammas i utredningen kan dock arbetet idag vara både fragmenterat och överlappande, samtidigt som förutsättningarna för att attrahera utländska investeringar varierar mellan olika aktörer på lokal och regional nivå i Sverige.

Slutbetänkandet behandlar även uppdraget om ett samlat system för rapportering av investeringshinder. Uppdraget innefattar att identifiera hinder för investeringar och lämna förslag på hur berörda myndigheter och andra offentliga aktörer kan involveras för en samordnad rapportering av sådana investeringshinder. Med utgångspunkt i det befintliga systemet för rapportering av hinder för utländska investeringar konstateras att det finns ett behov av att förbättra nuvarande rapporteringsflöde.

Utredningen föreslår därför förbättringar i fråga om målformulering, ansvarsfördelning, resurssättning samverkan och rapportering av hinder.

Några av de mest centrala förslagen i utredningen är bland annat: ta fram en strategi för investeringsfrämjande som del av den fortsatta exportstrategin, tillsättning av en nationell investeringssamordnare med placering på Utrikesdepartementet som ansvarar för att följa upp investeringsfrämjandestrategin, kraftsamla kring investeringar med hög potential samt förstärka utlandsnärvaro för investeringsfrämjandet för att intensifiera nyttjandet av utlandsmyndigheter.

Vidare finns ett förslag om ett samlat system för rapportering av investeringshinder föreslår utredningen att den nationella investeringssamordnaren får ansvar för att agera mottagare av inrapporterade investeringshinder då en tydlig ansvarig aktör saknas. Uppdraget innefattar att identifiera hinder för investeringar och lämna förslag på hur berörda myndigheter och andra offentliga aktörer kan involveras för en samordnad rapportering av sådana investeringshinder.

Alla utländska investeringar sker i en lokal miljö men investeringsfrämjandeaktörer på lokal och regional nivå i Sverige har varierande förutsättningar att attrahera investeringar och etableringar. I utredningen föreslås att alla regionala aktörer i samverkan med kommuner bör arbeta med investeringsfrämjande. Kortsiktig projektfinansiering rimmar illa med investeringsfrämjandets långvariga affärsprocesser. En ändamålsenlig styrning, finansiering och ansvarsfördelning efterfrågas, med mål att investeringsfrämjandet ska kunna bedrivas effektivt och långsiktigt. Två åtgärder föreslås för att stärka upp det regionala investeringsfrämjandet:

- Basanslag från staten motsvarande en heltidstjänst per region, som villkoras mot en lika stor finansiering från respektive region.
- Business Sweden tilldelas ökade resurser för ytterligare en heltidstjänst dedikerad till det regionala investeringsfrämjandet.

Stockholms stad som har fått betänkandet på remiss har svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, och Stockholms Stadshus AB:s yttrande direkt till utrikesdepartementet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Stockholms Stadshus AB.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslaget.

Stockholms Stadshus AB bedömer förslagen väl avvägda.

Mina synpunkter

Staden lämnade den 20 september 2019 in ett kontorsyttrande till utrikesdepartementet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och Stockholm Stadshus AB:s yttrande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remiss godkänns.

Stockholm den 30 oktober 2019

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilagor

1. Bättre kommunikation för fler investeringar
2. Effektivt investeringsfrämjande för hela Sverige

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

I utredningen beskrivs att utländska investeringar i Sverige har stor betydelse eftersom utlandsägda företag som investerar och etablerar sig i landet skapar tillväxt och arbetstillfällen. Dessutom tillförs kompetens och kapital som bidrar till ökad konkurrenskraft.

Idag är ett flertal olika aktörer involverade i investeringsfrämjandet i Sverige. Sveriges export- och investeringsråd, Business Sweden, ansvarar för det statligt finansierade investeringsfrämjandet. Regionala och lokala investeringsfrämjandeaktörer har en central roll då alla investeringar sker i ett lokalt sammanhang. Till detta tillkommer berörda myndigheter och andra offentliga och privata aktörer.

Utredningen har i uppdrag att göra en översyn av investeringsfrämjandet i Sverige. I syfte att stärka Sveriges samlade offentliga investeringsfrämjande behandlar slutbetänkandet uppdraget om en tydlig målformulering, ansvarsfördelning och samverkan mellan de olika aktörerna inom investeringsfrämjandet. Eftersom alla utländska investeringar sker i en lokal miljö är samverkan mellan olika främjandeaktörer centralt för att potentiella utländska investerande företag ska kunna få den hjälp de efterfrågar. Som uppmärksammas i utredningen kan dock arbetet i dag vara både fragmenterat och överlappande, samtidigt som förutsättningarna för att attrahera utländska investeringar varierar mellan olika aktörer på lokal och regional nivå i Sverige.

Slutbetänkandet behandlar även uppdraget om ett samlat system för rapportering av investeringshinder. Uppdraget innefattar att identifiera hinder för investeringar och lämna förslag på hur berörda myndigheter och andra offentliga aktörer kan involveras för en samordnad rapportering av sådana investeringshinder. Med utgångspunkt i det befintliga systemet för rapportering av hinder för utländska investeringar konstateras att det finns ett behov av att förbättra nuvarande rapporteringsflöde.

Utredningen föreslår därför förbättringar i fråga om målformulering, ansvarsfördelning, resurssättning samverkan och rapportering av hinder.

Några av de mest centrala förslagen i utredningen är bland annat: ta fram en strategi för investeringsfrämjande som del av den fortsatta exportstrategin, tillsättning av en nationell investeringsamordnare med placering på Utrikesdepartementet som ansvarar för att följa upp investeringsfrämjandestrategin, kraftsamla kring investeringar med hög potential samt förstärkt utlandsnärvaro för investeringsfrämjandet för att intensifiera nyttjandet av utlandsmyndigheter.

Vidare finns ett förslag om ett samlat system för rapportering av investeringshinder föreslår utredningen att den nationella investeringsamordnaren får ansvar för att agera mottagare av inrapporterade investeringshinder då en tydlig ansvarig aktör saknas. Uppdraget innefattar att identifiera hinder för investeringar och lämna förslag på hur berörda myndigheter och andra offentliga aktörer kan involveras för en samordnad rapportering av sådana investeringshinder.

Alla utländska investeringar sker i en lokal miljö men investeringsfrämjandeaktörer på lokal och regional nivå i Sverige har varierande förutsättningar att attrahera investeringar och etableringar. I utredningen föreslås att alla regionala

aktörer i samverkan med kommuner bör arbeta med investeringsfrämjande. Kortsiktig projektfinansiering rimmar illa med investeringsfrämjandets långvariga affärsprocesser. En ändamålsenlig styrning, finansiering och ansvarsfördelning efterfrågas, med mål att investeringsfrämjandet ska kunna bedrivas effektivt och långsiktigt. Två åtgärder föreslås för att stärka upp det regionala investeringsfrämjandet:

- Basanslag från staten motsvarande en heltidstjänst per region, som villkoras mot en lika stor finansiering från respektive region.
- Business Sweden tilldelas ökade resurser för ytterligare en heltidstjänst dedikerad till det regionala investeringsfrämjandet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Stockholms Stadshus AB. På grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och Stockholms Stadshus AB:s yttrande direkt till utrikesdepartementet.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 augusti 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget 2019 framgår att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat 2025 och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv. I budgeten beskrivs vidare att näringslivsklimatet är avgörande för att bibehålla och stärka Stockholms position i den internationella konkurrensen. Därför måste näringslivsklimatet ständigt förbättras och förenas med förutsägbarhet för investeringar i regionen.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till regeringens ambition att stärka investeringsfrämjandet i landet för att öka tillväxten och skapa fler arbetstillfällen som går i linje med Stockholm stads prioriteringar i det näringslivsfrämjande arbetet. Ett förslag till näringslivspolicy, *Stockholms stads näringslivspolicy (dnr KS 2019/273)*, har arbetats fram och ska utgöra ett strategiskt bidrag till att företagsklimatet kan utvecklas och stärkas i Stockholm. Förslaget är på remiss och ska därefter beslutas av kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret anser att förslaget i utredningen om att förtydliga roller och ansvar som innebär framtagande av en strategi och tillsättning av en investeringssamordnare på nationell nivå är bra. Stadsledningskontoret anser att dessa insatser kan bidra till tydligare ansvarsfördelning och är av vikt för att investeringsfrämjande arbetet ska kunna samordnas och följas upp. Stadsledningskontoret vill dock poängtera att investeringssamordnaren bör ha nära kontakt med investeringsfrämjande organisationer på regional och lokal nivå för att öka den lokala kännedomen och samverkan.

Stadsledningskontoret anser att förslaget om att utveckla den regionala samordningen med resurser behövs. Stockholms stad är genom stadens näringslivsbolag Stockholm Business Region AB, som företräder kommunerna i partnerskapet Stockholm Business Alliance (SBA), delaktiga i arbetet med att främja utländska investeringar till Stockholmsregionen. Den regionala investeringsfrämjande organisationen SBA är ett partnerskap mellan 55 kommuner i åtta län där fokus ligger på att attrahera utländska investeringar till regionen. Den gemensamma visionen är att långsiktigt behålla positionen som Europas ledande hållbara tillväxtregion. Partnerskapet har lång erfarenhet och bred kompetens och är idag den centrala funktionen för att driva arbetet med att främja och stödja utländska investeringar i Stockholmsregionen.

Förslaget om en förstärkning av det regionala investeringsfrämjandet som innebär att det tillförs medel anser Stadsledningskontoret är rimligt eftersom det investeringsfrämjande arbetet sker i en regional och lokal miljö. På så vis blir det ett förtydligande kring ansvar och roller på nationell, regional och lokal nivå. Förslaget innebär att statlig basfinansiering villkoras mot en lika stor finansiering från respektive region. Stadsledningskontoret ställer sig positivt till medfinansiering från staten förutsatt att resurserna går till den idag regionala investeringsfrämjande organisationen, partnerskapet SBA. Stadsledningskontoret anser vidare att det är viktigt att inriktningen på medfinansiering ska vara att utöka och främja samverkan. Staden avser inte att bidra till medfinansiering av ytterligare en samordningsfunktion för detta uppdrag. Staden ser det som naturligt att Region Stockholm över tid blir en naturlig del i partnerskapet.

Stadsledningskontoret anser att förslaget om att intensifiera nyttjandet av utlandsmyndigheter bör övervägas till att bli obligatoriskt för att främja svensk import och investeringsfrämjande för att bidra till att attrahera fler företag och talanger till Sverige. Att företag vågar investera och anställa är avgörande för en hållbar tillväxt.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 10 augusti 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Inom koncernen Stockholms Stadshus AB är det främst Stockholm Business Region AB som arbetar för att stödja forskning, innovationer och entreprenörskap och på detta sätt operativt främja utländska investeringar i Stockholmsregionen. Stockholm Business Region AB lämnar ett eget remissvar om utredningen.

Koncernledningen bedömer förslagen i utredningen som konstruktiva och väl avvägda. Samtidigt vill koncernledningen påtala vikten av att utredningens förslag och slutsatser på lämpligt sätt konkretiseras i tydliga aktiviteter för att avsedda positiva effekter ska uppnås. Detta gäller även de begränsningar som bör ske vad gäller övergripande säkerhetsfrågor m.m., vilket också tydligt påtalas i utredningen.